

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
KOCAELİ KÜLTÜR VARLIKLARINI KORUMA BÖLGE KURULU

K A R A R

Toplantı Tarihi ve No : 24.07.2025-454
Karar Tarihi ve No : 24.07.2025- 8045

Toplantı Yeri
Kocaeli

Sakarya İli, Geyve İlçesi, Umurbey Mahallesi, herhangi bir sit alanında kalmayan ve tescil kaydı olmayan kamu mülkü 890 ada, 1 parselde bulunan Osmanlı Dönemi mezar taşlarının in-situ konumda olup olmadığının tespit edilerek bilgi verilmesinin istendiği Kocaeli KVKBK Müdürlüğünün 01.08.2024 tarihli ve 5485387 sayılı yazısı, bahse konu mezarlıktaki çalışmaların tamamlandığına dair Sakarya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğünün 28.05.2025 tarihli ve 6786285 sayılı yazısı, kurum görüşlerinin olumlu olarak iletildiği, Geyve Belediye Başkanlığının 09.08.2024 tarihli ve 19785 sayılı yazısı, Sakarya Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğünün 13.08.2024 tarihli ve 10194149 sayılı yazısı ile Kocaeli KVKBK Müdürlüğü uzmanınca hazırlanan ve Müdürlük evrakına 18.07.2025 tarihli ve 3577606 sayı ile kayıtlı dosya inceleme raporu okundu, ekleri ve işlem dosyası incelendi. Yapılan görüşmeler sonucunda;

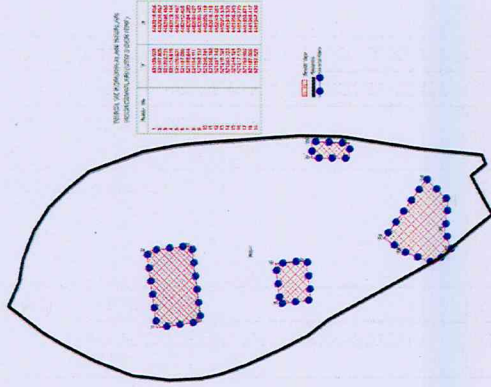
Sakarya İli, Geyve İlçesi, Umurbey Mahallesinde bulunan, herhangi bir sit alanında kalmayan ve tescil kaydı olmayan kamu mülkü 890 ada, 1 parselde bulunan 45 adet Osmanlı Dönemi mezar taşının 2863 sayılı Kanunun 6'ncı maddesinde belirtilen özellikleri taşıdığı anlaşıldığından taşınmaz kültür varlığı olarak tesciline, hazırlanan tescil fişi ve koordinatlı korunma alanı haritasının uygun olduğuna, ilgili tapu müdürlüğünce 890 ada, 1 parselde 'korunması gerekli taşınmaz kültür varlığıdır' şerhinin konulmasına, korunma alanında boş kalan yerlere tescilli mezar taşlarına zarar verilmeyecek şekilde yeni defin işlemlerinin yapılabileceğine, mezarlıkta yapılması talep edilen bitki temizliğinin ilgili müze müdürlüğü denetiminde ilgili birimlerce yapılmasına, in-situ konumda olmayan mezar taşlarının ilgili müze müdürlüğü denetiminde, uygun göreceği yere taşınmasına, yapılan işlemlere ilişkin hazırlanacak bilgi ve belgelerin Kocaeli KVKBK Müdürlüğüne iletilmesine, alanda her türlü emniyet tedbirlerinin ilgili belediyesince alınmasına ve aldırılmasına karar verildi.

AVRUPA KONSEYİ	DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ D.K.V.K.E.		ANIT	ENVANTER NO:				
TÜRKİYE	KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			HARİTA NO:				
İLİ: SAKARYA	İLÇESİ: GEYVE	MAHALLE KÖY VEYA MEVKİİ: Umurbey /Tepecikarkası		KORUMA DERECEŚİ	ANITSAL	1	2	3
SOKAK VE KAPI NO: Umurbey Mahallesi		KADASTRO: PAFTA: - ADA: 890 PARSEL:1		II. (ikinci) Grup	ÇEVRESEL	1	2	3
ADI: Umurbey Mezarlığı		YAPTIRAN: -	YAPAN:-	MİMARİ ÇAĞI: Osmanlı Dönemi				
YAPIM TARİHİ: H.1100 (M.1689) -H.1285 (M. 1868)		KİTABE: -		VAKFIYE: -				

GENEL TANIM: Sakarya İli, Geyve İlçesi Umurbey Mahallesi, Tepecikarkası Mevkiinde yer alan mezarlıkta, H:1100-1285 tarihleri arasında mezar taşları bulunmaktadır. İçinde yaklaşık 45 adet Osmanlı Dönemine ait mezar taşı tespit edilmiştir. Tespit edilen mezar taşları mezarlığın 4 farklı yerinde yoğunlaşmaktadır.

KORUMA DURUMU	A	İYİ	TAŞIYICI	A	DIŞ	A	ÜST YAPI	A	İÇ YAPI	A	SÜSLEME	A	RUTUBET	A	YOK
	B	ORTA	YAPI	B	YAPI	B		B		B	ELEMANLARI	B		B	İZİ VAR
	C	KÖTÜ		C		C		C		C		C		C	ÖNEMLİ

VAZİYET PLANI:

FOTOĞRAFLAR:

BUGÜNKÜ SAHİBİ: Kamu (Sakarya Büyükşehir Belediyesi)

BAKIMINDAN SORUMLU OLMASI GEREKEN KURULUŞ: Kamu (Sakarya Büyükşehir Belediyesi)

YAPILAN ONARIMLAR: -

AYRINTILI TANIM:

Sakarya ili, Geyve ilçesi Umurbey Mahallesi, Tepecikarkası Mevkiinde yer alan mezarlıkta yaklaşık 45 adet Osmanlı Dönemi mezar taşı bulunmaktadır. En erken tarihli H.1100 tarihli olup, H.1285 tarihli mezar taşlarına rastlamak mümkündür. Mezar taşların çoğu baş şahidesi olup, üzerindeki kitabeler bu şahide de yer almaktadır. Ayak şahidesi çok az sayıda kalmış olup sade olarak ele alınmıştır. Malzeme olarak genelde mermer kullanılmıştır. Ancak mermer haricinde yörede kullanılan taşlardan da kullanıldığı göze çarpmaktadır. Baş şahideler üçgen alınlıklı, kavuklu, sarıklı, fesli ve hotoz başlıklı şeklinde ele alınmıştır. Baş taşı süslemeleri ve kitabelerine göre hangi mezarın kadın veya erkek mezarı anlaşılabilmektedir. Kadın mezar taşları genellikle süslemelidir. Erkek mezar taşları daha sade olarak ele alınmıştır. Prof. Dr. Lütfi ŞEYBAN'ın yayınlamış olduğu, "Osmanlı Mimari ve Mezar Taşı Kitabeleriyle Sakarya 1339-1946" adlı eserinde bu mezar taşlarına ait kitabe çözümlmeleri bulunmaktadır.

TEKNİK BİLGİLER	SU	ELEKTRİK	ISITMA	KANALİZASYON

ORJİNAL KULLANIMI: Mezar taşı

BUGÜNKÜ KULLANIMI: Mezar taşı

ÖNERİLEN KULLANIMI: Mezar taşı

HAZIRLAYANLAR: (.....07.2025)

İsmail Hakkı BOLKAN
Arkeolog

Tamer ULUS
Müze Araştırmacısı

KONTROL EDEN:

KURUL ONAYI:

YAYIN DİZİNİ:

- Lütfi ŞEYBAN: Osmanlı Mimari ve Mezar Taşı Kitabeleriyle Sakarya 1639-1946 Adapazanı 2019

EKLER

RAPOR	X
FOTOĞRAF	X
RÖLÖVE-REST. PRO.	
HARİTA-KROKİ	X
KİTABE	
VAKFIYE	

24.07.2025 gün ve 8045 sayılı karar ekidir.

REVİZYON:

KURUL KARARLARI:

Tescil Fişi Arka Sayfa (54.02.109)
(Umurbey Mezarlığı Osmanlı Dönemi Mezar Taşları)

1 nolu mezar taşı

2 nolu mezar taşı

3 nolu mezar taşı

4 nolu mezar taşı

5 nolu mezar taşı

6 nolu mezar taşı

7 nolu mezar taşı

8 nolu mezar taşı

9 nolu mezar taşı

10 nolu mezar taşı

11 nolu mezar taşı

12 nolu mezar taşı

13 nolu mezar taşı

14 nolu mezar taşı

15 nolu mezar taşı

16 nolu mezar taşı

17 nolu mezar taşı

18 nolu mezar taşı

19 nolu mezar taşı

20 nolu mezar taşı

21 nolu mezar taşı

22 nolu mezar taşı

23 nolu mezar taşı

24 nolu mezar taşı

25 nolu mezar taşı

26 nolu mezar taşı

27 nolu mezar taşı

28 nolu mezar taşı

29 nolu mezar taşı

30 nolu mezar taşı

[Handwritten signature]

Varlıklarını
Kuruluşunun
24.07.2015 gün ve 8045 sayılı
karan ekidir.

Tescil Fişi 1. Sayfa (54.02.109)
(Umurbey Mezarlığı Osmanlı Dönemi Mezar Taşları)

31 nolu mezar taşı

32 nolu mezar taşı

33 nolu mezar taşı

34 nolu mezar taşı

35 nolu mezar taşı

36 nolu mezar taşı

37 nolu mezar taşı

38 nolu mezar taşı

39 nolu mezar taşı

40 nolu mezar taşı

41 nolu mezar taşı

42 nolu mezar taşı

43 nolu mezar taşı

44 nolu mezar taşı

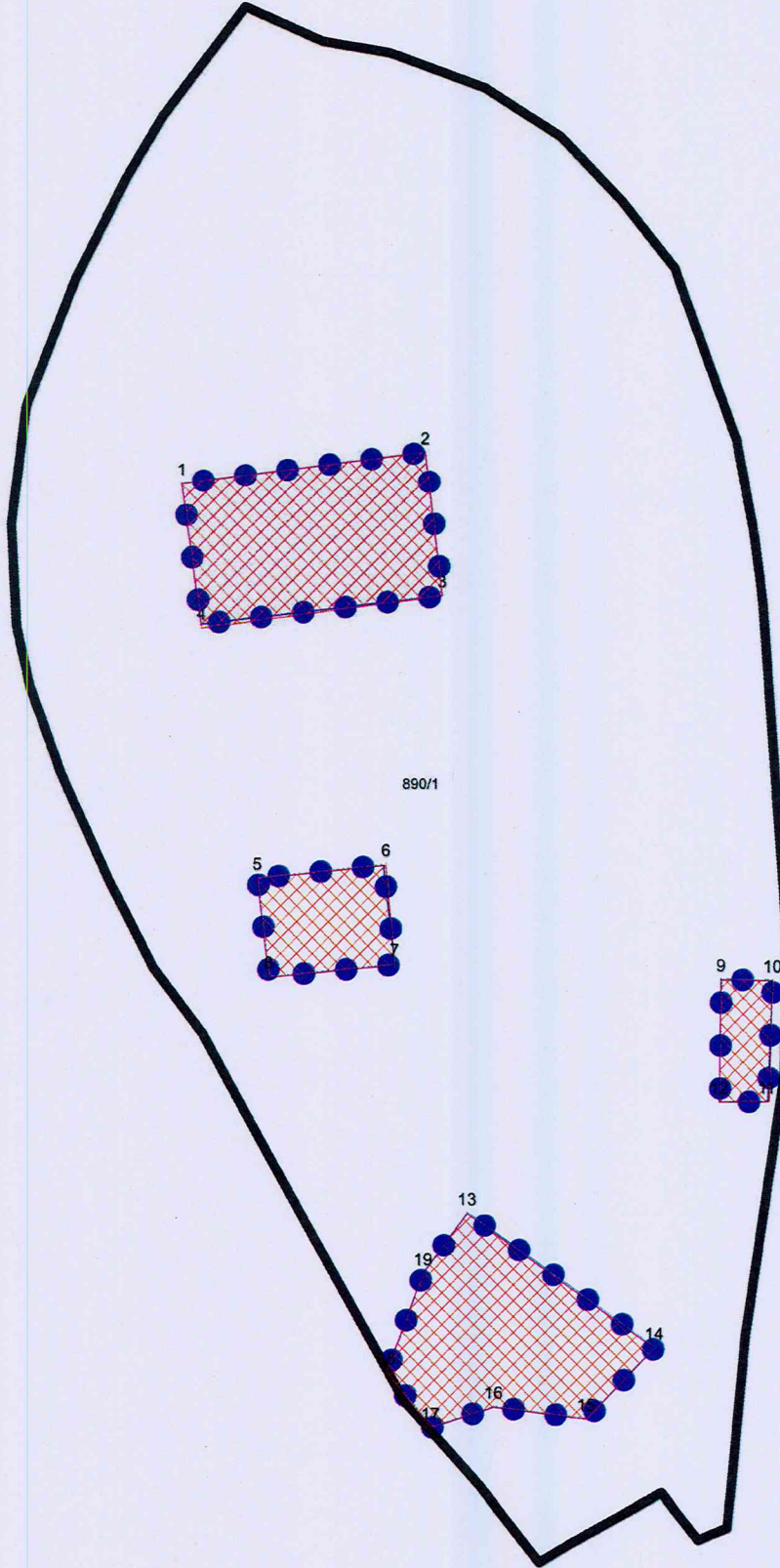
45 nolu mezar taşı

Handwritten signature and initials.

Kocaeli Kültür Varlıklarını
Koruma Bölge Kurulunun
24.07.2025 gün ve 8045 sayılı
kararı ekidir.

SAKARYA İLİ, GEYVE İLÇESİ, UMURBEY MAHALLESİ
TARİHİ MEZAR TAŞLARI TESCİL VE KORUMA ALANI SINIRLARI

TESCİL VE KORUMA ALANI SINIRLARI
KOORDİNATLARI (UTM 3 DER ITRF)

Nokta No	Y	X
1	521128.938	4482219.805
2	521197.805	4482228.962
3	521202.751	4482188.485
4	521134.616	4482179.144
5	521150.631	4482108.467
6	521187.080	4482112.496
7	521189.644	4482084.290
8	521154.111	4482080.627
9	521282.127	4482080.343
10	521296.761	4482080.119
11	521295.152	4482046.113
12	521281.743	4482046.051
13	521210.301	4482014.534
14	521263.323	4481976.328
15	521244.124	4481956.345
16	521217.810	4481959.770
17	521199.960	4481953.871
18	521187.505	4481969.417
19	521197.822	4481997.436

 Tescilli Yapı
 Kadastro
 Koruma Alanı

Kocaeli Kültür Varlıklarını
Koruma Bölge Kurulunun
24.07.2025 gün ve 8045 sayılı
karan ekidir.